

Konkurences padome

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010, tālr. 67282865, fakss 67242141, e-pasts pasts@kp.gov.lv, www.kp.gov.lv

L Ē M U M S

Rīgā

Nr. 16

(Prot. Nr. 32, 4. §)

2023. gada 22. jūnijā

Par tirgus dalībnieku apvienošanos

Lieta Nr. KL\2.2-4\23\7

“Par AS “Eesti Gaas” un AS “Gasol” apvienošanos”

Konkurences padomē (turpmāk – KP) 28.04.2023. saņemts AS “Eesti Gaas” (Igaunijas Republikā reģistrēta sabiedrība ar reģ. Nr.10178905) ziņojums par tirgus dalībnieku apvienošanos, AS “Eesti Gaas” un AS “Gasol” iegūstot kontroli pār AS “Gasol” (reģ. Nr. 40203108921) (turpmāk – Ziņojums). 26.05.2023. tika saņemta papildu informācija, kā rezultātā Ziņojums atbilda Ministru kabineta noteikumu Nr. 800 “Kārtība, kādā iesniedz un izskata pilno un saīsināto ziņojumu par tirgus dalībnieku apvienošanos” (turpmāk – Noteikumi Nr. 800) prasībām, tādējādi atbilstoši Noteikumu Nr. 800 4. punktam Ziņojuma saņemšanas diena ir 26.05.2023.

Izvērtējot Ziņojumā ietverto un KP rīcībā esošo informāciju, KP

konstatēja:

apvienošanās rezultātā AS “Eesti Gaas” iegūs izšķirošu ietekmi pār AS “Gasol”. Ņemot vērā, ka Latvijā darbojas arī vairāki ar AS “Eesti Gaas” un tās mātes sabiedrību AS “Infortar” saistītie uzņēmumi, pār kuriem šie uzņēmumi īsteno vienpersonisku izšķirošu ietekmi, apvienošanās atbilst Konkurences likuma 15. panta pirmās daļas 3. punktam un saskaņā ar Konkurences likuma 15. panta otro daļu ir paziņojama KP.

AS “Eesti Gaas” grupas uzņēmumi pārdod klientiem cauruļvadu dabasgāzi, saspiestu dabasgāzi (CNG), saspiestu biometānu (CBM) un sašķidrinātu dabasgāzi (LNG), kā arī pārvalda lielāko gāzes sadales tīklu Igaunijas teritorijā. AS “Eesti Gaas” grupa aktīvi nodarbojas ar starptautisko gāzes vairumtirdzniecību. Vēl minētā uzņēmumu grupa nodarbojas arī ar saules enerģijas ražošanu un pārdošanu, kā arī ar elektroenerģijas mazumtirdzniecību.

AS “Eesti Gaas” meitas uzņēmums SIA “Elenger” pārdod dabasgāzi un elektroenerģiju majsaimniecībām un korporatīvajiem klientiem Latvijā. Turklāt SIA “Elenger” un OÜ “Elenger Marine” korporatīvajiem klientiem piedāvā arī LNG risinājumus ārpus tīkla. Bez tam Latvijā darbojas arī citi AS “Eesti Gaas” grupas (proti, tās mātes sabiedrības AS “Infortar”) uzņēmumi, kuru darbība ir saistīta ar elektroenerģijas ražošanu u.c. darbības veidiem.

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU.

AS "Gasos" ir vienīgais dabasgāzes sadales sistēmas operators Latvijā, nodrošinot dabasgāzes piegādi no pārvades sistēmas līdz gala patērētājiem. AS "Gasos" nodrošina sadales infrastruktūras attīstību, dabasgāzes pieslēgumu izbūvi, sistēmas ekspluatāciju un dabasgāzes uzskaiti, kā arī avārijas dienesta darbību.

Ievērojot minēto, AS "Eesti Gaas" (tās meitas sabiedrība SIA "Elenger Latvija") un AS "Gasos" Latvijas teritorijā darbojas divos secīgos dabasgāzes piegādes un izplatīšanas procesa posmos un tirgi, kuros darbojas apvienošanās dalībnieki, ir vertikāli saistīti.

Vērtējot AS "Eesti Gaas" un AS "Gasos" vertikālo integrāciju, ir jāņem vērā Enerģētikas likuma 45. panta otrajā un trešajā daļā noteiktās sadales sistēmas operatora neatkarības prasības un nosacījumi to nodrošināšanai. Turklāt Enerģētikas likums un no tā izrietošie normatīvie akti neparedz tiesības dabasgāzes tirgotājiem piedalīties faktiskā dabasgāzes sadales sistēmas pakalpojumu sniegšanā (dabasgāzes piegādē). Tāpat Enerģētikas likuma 45. panta 1.¹ daļa paredz tikai atsevišķus gadījumus, kad sadales sistēmas operators ir tiesīgs piedalīties dabasgāzes tirdzniecībā (dabasgāzes iepirkumos no piegādātājiem vai dabasgāzes tirdzniecībā lietotājiem).

Atbilstoši spēkā esošajam normatīvajam regulējumam dabasgāzes tirgotāja un dabasgāzes sadales sistēmas operatora darbības jomas un funkcijas ir stingri nodalītas. Turklāt atbilstoši Enerģētikas likuma 45. panta trešās daļas 2. punktam dabasgāzes sadales sistēmas operatoram jāveic atbilstoši pasākumi, lai nodrošinātu, ka personas, kuras atbild par dabasgāzes sadales sistēmas operatora vadību, varētu rīkoties neatkarīgi.

Tādējādi AS "Eesti Gaas" un AS "Gasos" apvienošanās darījumā iesaistīto uzņēmumu vertikālā integrācija faktiski nevar tikt īstenota, t.i., apvienošanās dalībnieki nevarēs gūt labumu no vertikālās integrācijas.

Izvērtējot Ziņojumā sniegto un KP rīcībā esošo informāciju, secināms, ka apvienošanās rezultātā būtiski nemainīsies tirgus struktūra, nemazināsies konkurence un neizveidosies vai nenostiprināsies dominējošais stāvoklis ietekmētajos tirgos Latvijā, kuros darbojas apvienošanās dalībnieki. Līdz ar to atbilstoši Konkurences likuma 16. panta ceturtajai daļai apvienošanās ir atļaujama.

Ņemot vērā minēto un saskaņā ar Konkurences likuma 8. panta pirmās daļas 5. punktu, 15. panta pirmās daļas 3. punktu un 16. panta pirmo un ceturto daļu, Konkurences padome

nolēma:

atļaut apvienošanos, AS "Eesti Gaas" iegūstot vienpersonisku izšķirošu ietekmi pār AS "Gasos".

Saskaņā ar Konkurences likuma 8. panta otro daļu KP lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas.

Priekšsēdētājs

J. Gaiķis